

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942. JANUÁR 21.
Csihás Benő u. 3. II. ÉVFOLYAM, 16. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. l. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Szingapur sorsdöntő napok előtt

A japánok teljesen bekerítették a maláji arcvonalon harcoló brit erőket, a légierők hatalmas hullámokban bombázzák Szingapurt és a burmai brit támaszpontokat – Malájföld megszállása az angol impérium szét-hullásával jár – Afrikában újra fellángoltak a harcok

Rio de Janeiróban holtpontra jutottak a washingtoni törekvések

A diplomáciai front eseményei azözüln változatlanul az amerikai államok riodejaneirói konferenciája áll a közérdeklődés előterében, amit elsősorban az a körülmény magyaráz meg, hogy ezen a megbeszéléseken dől el, sikerül-e Amerikának kiterjesztenie a háborút a még semleges délamerikai államokra is. Washington mindent elkövet, hogy belesodorja a háborúba a délamerikai államokat és ezzel délfelől erős védelmi vonalat létesítsen magának, a latinamerikai államok azonban a jelek szerint megingthatatlanul megmaradnak azon törekvésük mellett, hogy jólfelfogott érdekeiknek megfelelően továbbra is megtartsák semlegességüket.

Argentína helyettes államelnöke — mint buenosairesi jelentés közli — szembezállt a különböző céltartó híresztelésekkel és hangsúlyozta, hogy Argentína nem változtatott és nem is szándékozik változtatni kifejezésre juttatott álláspontján, mert ez megfelel az ország ahngulatának.

A riói vita során a legsúlyosabb ellentétek merültek fel. Amíg a középamerikai államok olyan javaslatot terjesztettek elő kétségtelenül Washington nyomására, hogy amerikai államok azonnal szakítsák meg a diplomáciai kapcsolatokat a tengelyhatalmakkal és Japánnal, Argentína megkísérelte, hogy olyan közvetítő javaslatot terjesszen elő, amely szerint minden állam maga határozza meg, hogy érdekeinek megfelelően mikor szakítja meg a diplomáciai viszonyt az angolszászokkal hadbanálló hatalmakkal.

Argentína álláspontjához Chile is csatlakozott. Chilei részről kijelentették, szó sem lehet arról, hogy Chile megszakítsa a diplomáciai viszonyt a hármasegyezmény hatalmaival mindaddig, amíg az Egyesült Államok flottája nem gondoskodik a nehezen védhető chilei partok védelméről.

Lisszaboni jelentés szerint Argentína és Chile ilyen állásfoglalása folytán

holtpontra

jutottak azok a washingtoni fáradozások, amelyek a diplomáciai szakítást szorgalmazták. A válság most már nyíltan kifejezésre jutott. A középamerikai államok kijelentették, hogy nem hajlandók magukévá tenni Argentína javaslatát.

Ezek után a helyzet zavarossá vált és nem tudni, hogy Washington

fenyegetései és ígéretel nyomán hogyan alakul a konferencia további munkája.

Togo japán külügyminiszter parlamenti beszédében hosszasan foglalkozott a délamerikai államokkal és ismételten hangoztatta Tokió azon óhaját, hogy lehetőség szerint fenntartsa baráti kapcsolatát valamennyi délamerikai és európai semleges állammal. Kiemelte, hogy Japán tiszteletben kívánja tartani a latinamerikai államok álláspontját mind addig, amíg az nem jelent ellenségeskedést Japánnal szemben. Egyébként japán buenosairesi követe közölte az argentin kormányval, hogy Japán a háború ellenére szeretné fenntartani, sőt fejleszteni kereskedelmi kapcsolatát Argentínával. A délamerikai államok meggyőződhetnek arról, hogy mint japán, úgy német és olasz részről sem fenyegeti őket veszély és a háromhatalmi egyezmény államai tiszteletben kívánják tartani a washingtoni nyomás alatt álló délamerikai államok érdekeit.

A diplomáciai harcok másik két színterével, Törökországgal és Spanyolországgal kapcsolatban nem érkeztek jelentősebb hírek.

A japán

csapatok kibővítették korábbi maláji sikereiket és mint tokiói jelentések közlik, teljesen körülkerítették a Johore tartományban lévő ellenséges erőket. Japán sajtóvélemények sze-

rint Szingapur sorsa rövid idő alatt eldőlt. Ujabb japán csapatok partraszállásával és a japán légierők fokozottabb működésével a közvetlenül ostrom előtt álló Szingapur helyzete jelentékenyen romlott. Az angolok ugylátszik lemondtak arról, hogy javítsanak a japán és angol légierők közötti arányon. A japán légierők alaposan kihasználják hatalmas fölényüket, amely lehetővé teszi, hogy szilárdan kezükben tartásák a hadművelleti terület légiterének uralmát és nagy pusztításokat visznek véghez az ellenséges célpontokban. A japán légiflotta sorozatos rohamokat intéz Szingapur ellen, amivel jelentős mértékben meggyengítette a szigetország védelmi berendezéseit. Ugyancsak nagyarányú légitámadást vezettek a japánok a burmai angol csapatösszevonások, kaszárnyák, repülőterek és katonákat, valamint hadianyagot szállító vonatok ellen, szárazföldi erőikkel pedig egy újabb helyen törtek be Burmába. Burma mindinkább hadszíntérré válik és nem kétséges, hogy a Malájföld elestét követően ez a fontos angol birtok is rövidesen kicsuszlik London ellenőrzése alól.

Churchill az alsóházban kijelentette, hogy a képviselőknek néhány napig még várniuk kell legnagyobb-horderejű háborús nyilatkozatára. Ha az alsóház élesen bírálta a kormányt, Churchill felteszi a bizalmi kérdést.

Keitel vezértábornagy fényes katonai díszszemle keretében koszoruzta meg a Hősök Emlékművét

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy Keitel Vilmos vezértábornagy a német véderő parancsnokság főnöke szerdán délelőtt fényes katonai ünnepség keretében koszoruzta meg a Hősök Emlékművét. Kivonultak az ünnepélyes aktushoz a keleti arcvonallról visszafért hadtest alakulatai is.

Keitel vezértábornagy fél tizenegykor érkezett meg a Hősök Terére ahol Bartha Károly vezérezredes, honvédelmi miniszter, Szombathelyi Ferenc vezérezredes vezérkari főnök és a gyorshadtest parancsnoka fogadták. A magyar és német zászlókkal díszített Hősök Terén Keitel vezértábornagy a német himnusz és a Horts Wessel dal hangjai mellett elépett a tiszteletére felállított díszszázad arcéle előtt, majd a magyar himnusz marsallbotjával tisztelegve hallgatta végig. Négy hanvéd hozta az óriási koszorut, amelyet elhelyeztek a Hősök Emlékművén.

Keitel vezértábornagy ezután a honvédelmi miniszter, a vezérkari főnök és Jagow budapesti német követ kíséretében gyalog a Hitler térre ment, ahol díszmenetben vonultak el előtte a kirendelt alakulatok. Keitel marsallbotjával tisztelegve üdvözölte az elvonuló zászlókat.

A nagy hideg ellenére nagyszámu közönség gyűlt össze a Hitler téren. A lakosság mindenütt meleg szeretettel ünnepelte a német véderő-parancsnokság főnökét.

A díszmenet után Keitel és kísérete a rákoskeresztúri temetőbe hajtattott, ahol megkoszoruzta a világháboruban hősi halált halt német katonák sírját és kegyelettel adózott a német hősök emléke előtt.

A harmadik

történelmi jelentőségű látogatásra került a sor rövid két hét alatt a magyar fővárosban. A harmadik látogató, Keitel vezértábornagy a német Vezér első katonai tanácsadója és látogatásának nagy jelentősége van.

Magyarország elsőnek csatlakozott a tengelyhatalmakhoz és Gömbös Gyula idején összekötőhíd volt Németország és Olaszország között. Hogy milyen jelentős szerepe van Magyarországnak Közép Európában, azt bebizonyították az események. Ugy Németországnak, mint Olaszországnak érdeke, hogy Magyarország katonai ereje csorbítatlan legyen, s Szent István ezeréves birodalma teljesítse ősi hivatását a Dunamedencében.

Magyarország történelen ereje a jövő biztos zálogát jelenti. Azért a jövőjét, amely meghozza majd a teljes feltámadást. Az Új Európában Magyarország-ra és a magyar nemzetre nagy feladatok várnak. Ezeknek a nagy feladatoknak a megoldását a baráti nemzetek támogatásával és segítségével könnyen vállaljuk.

Az első vendég Hitler külügyminisztere volt, a második a baráti Olaszország nagy vezérének, a Ducenak bizalmasa, a harmadik pedig Keitel vezértábornagy, aki Hitler vezér első katonai tanácsadója.

Keitel katonaember és ezért látogatása is katonai természetű. A magyar-német fegyverbarátságot ez a látogatás még szorosabbá fűzi. A multban bebizonyítottuk, hogy ez a barátság, amely hagyományos, nemcsak papíron létezik. A magyar katona a golyózaporban is a német katona mellett menetelt és a jövőben is ott menetel régi fegyvertársai mellett a biztos győzelem felé.

ARENA MOZI

CSUTORTOK—PÉNTEK

Nagy kettős műsor

A dzsungel tragédiája

Végig magyarul beszélő film.

Harcra születtem!

TOM TYLER a főszerepben.

Pótműsor: a legutóbbi maóvar és olasz híradó

Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9. vasár- és ünneppén 3.30. 6.15 és 9 órákor.

A JAPÁNOK KISZABADÍTOTTAK
270 FRANCIÁT

Manila, január 21.

A Domei iroda jelentése szerint a japánok kiszabadították a fogságból 270 fran-

cia állampolgárt, akiket az indokinaiai események idején vettek őrizetbe az amerikai hatóságok. A franciák most japán védelem alatt állanak. (MTI)

NÉMETORSZÁG A BOLSEVIZMUS MEGSEMISÍTÉSÉVEL ÓRIÁSI SZOLGÁLTATOT TESZ AZ EGÉSZ VILÁGNAK

Vichy, január 21.

Pétain és Darlan kihallgatáson fogadták Doriót hadnagyot, aki most tért vissza a keleti arcvonalról, ahol mint a francia önkéntes alakulat tisztje három hónapig harcolt. A hadnagy tolmácsolta Pétainnek a francia önkéntesek főparancsnokának üzenetét.

Pétain a fogadás alkalmával megismételte azon korábbi kijelentését, hogy Németország a bolsevizmus megsemmisítésével óriási szolgálatot tesz Európának és az egész világnak. (MTI)

A maláji félsziget elvesztésével
megindul az angol impérium
kettészakadása

Róma, január 21.

A Messagero jelentése szerint a maláji félsziget japán megszállása az angol impérium kettészakadását jelenti. Ausztrália elszakadása már is nyilvánvaló. Japán a maláji félsziget megszerzésével birtokába keríti az Indiai óceánt, teljessé teszi Kína bekerítését és megszállja Burmát.

Későbbi időpontban, a hadműveletek előrehaladásával sor kerül a japán és a német—olasz erők csatlakozására valószínűleg az Arab és a Vörös tengeren. (MTI)

Légirohamok Szingapur ellen

Tokió, január 21.

A maláji arcvonalról érkező jelentések szerint a félsziget nyugati és keleti részén előnyomuló japán hadoszlopok egy megnevezett helységénél találkoztak és ezzel teljessé tették a gyűrűt a brit csapatok körül, amelyeknek most már nincs visszavonulási lehetőségük Szingapur felé.

A maláji félszigeten harcoló ausztráliai erők fchadiszállásának jelentése szerint a félszigeten rendkívül komoly a brit csapatok helyzete. A veszélyes helyzetben lévő indiai csapatok megerősítésére ausztráliai erőket küldöttek. A

hadijelentés szerint a szárazföldi csapatok súlyos helyzetéhez nagyban hozzájárult az a körülmény, hogy a brit légierők nem támogatják kellőképpen a hadműveleteket.

Más tokiói jelentések arról számolnak be, hogy erős japán légikötelékek ismét több ízben bombázták Szingapurt. A japánok ismét több ellenséges repülőgépet lőttek le és pedig Johora tartományban ötöt, a szingapuri szigeterőd felett pedig négyet.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint a japán csapatok egy újabb megnevezett ponton is benyomultak Burmába. (MTI)

A rioi konferencia

Argentina nem adja fel álláspontját!

Buenos Aires, január 21.

Castillo helyettes argentin államelnök bizonyos rioi hírekkel kapcsolatban kijelentette, hogy Argentina nem változtatta meg és nem is fogja megváltoztatni álláspontját, amely megfelel az ország felfogásának, akár helyesnek, akár helytelennek tartják azt egyes államok.

A pánamerikai értekezlet elé eddig 78 indítványt nyújtottak be tárgyalásra. Columbia azt javasolta, hogy nyújtsanak gazdasági hitelt a nyersanyagokat és mezőgazdasági gépeket exportáló államoknak, Peru viszont indítványozta, hogy létesítsenek amerikaiaközi bizottságot a háboru utáni újrendezés terveinek kidolgozására.

Argentina ideiglenes külügyminisztere meg-

cáfolta azokat a híreket, melyek szerint Welles amerikai külügyi államtitkárt Buenos Airesbe hívták, hogy tárgyalásokat folytasson Castillo helyettes államelnökkel Argentina álláspontjának megváltoztatása tárgyában. Az a hír sem felel meg a valóságnak, hogy ebben az ügyben Vargas brazil államelnök távbeszélőn érintkezésbe lépett Castillo helyettes argentin államelnökkel. (MTI)

Nincs változás a Szovjet és Japán viszonyában

Tokió a délamerikai államokkal fenn akarja tartani barátságos kapcsolatait

Tokió, január 21.

Togo külügyminiszter az országgyűlés előtt mondott beszédét azzal kezdte, hogy akkor szól a nép képviselőihez, amikor a japán csapatok dicsőségesen nyomulnak előre valamennyi arcvonalon, győzelmet győzelemre halmoznak, az ellenség állásai egymásután omlanak össze és Keletázsia újrendezése nagy léptekkel halad előre. Mind a 100 millió japán egy abban a vas-

akarásban, hogy folytatja a háborút a győzedelmes befejezésig. Keletázsia felszabadítása és fejlesztése történelmi feladata Japánnak és ennek a feladatnak a japán nép eleget fog tenni. A japán nép meg fogja törni Anglia és Amerika világalalmát. Mandzsúria és a nemzeti Kína azonnal felismerték Japán céljait és csatlakoztak az új ázsiai rendért folyó küzdelemhez. Indokina bizonyos területek együttműködik Tokióval,

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

Szerda—vasárnap

ROBINSON

Nagy expedíciós film, gyönyörű felvételek.

Főszerepben:

Hubert A.
E. Böhme
Marie Clandius
Claus Clausen

Thaiföld pedig bátor elhatározással rendelkezése bocsátotta erőt.

Ezután arról beszélt Togo, hogy az ellenséges propaganda minden eszközzel odahat, hogy elidegenítse egymástól Németországot, Olaszországot és Japánt, ennek a törekvésnek azonban nem lehet sikere.

Japán és a Szovjetunió viszonyában nem állt be semminemű változás és a két ország kapcsolatát továbbra is a semlegességi egyezmény szabja meg.

Japán fennakarja tartani barátságos kapcsolatát úgy a délamerikai, mint az európai semleges államokkal. Japán kész tiszteletben tartani a délamerikai érdekeket mindaddig, amíg az illető államok nem tanúsítanak ellenséges magatartást Japánnal szemben.

Végül hangoztatta, hogy a japán háboru végleges célja Keletázsia népei közös jólétének megteremtése. Japán annyi területet vesz birtokába, hogy biztosítani tudja Keletázsia védelmét. (MTI)

JAPÁN—ARGENTIN ESZMECSERÉ

Buenos Aires, január 21.

A buenos airesi japán követ megjelent az argentin külügyminisztériumban és megbeszélést folytatott a külügyminiszter helyettesével. Hír szerint a követ tolmácsolta Japán azon óhaját, hogy a háboru ellenére is fenntartsák, sőt a lehetőségek határain belül fejlesszék a két ország gazdasági kapcsolatát. (MTI)

EREDMÉNNYEL KECSEGTETNEK
A JAPÁN—SZOVJET TÁRGYALÁSOK

Tokió, január 21.

Illetékes japán helyen kijelentik, hogy a Szovjet és Japán között kedvező mederben folyó a halászati egyezmény megkötésére irányuló tanácskozások. Valószínű, hogy már a közeljövőben sor kerül az egyezmény aláírására. (MTI)

UJ KORSZAK KELETÁZSIÁBAN

Tokió, január 21.

A japán képviselőház kétszáz tagja javaslatot nyújtott be, amely szerint olyan terveket kell kidolgozni, amelyek megfelelnek Keletázsia új korszakának. (MTI)

A nagyvilágból

Helsinki-ben tegnap 3 légi riadó volt. A szovjet támadásnak halálos és sebesült áldozatai vannak.

Az angol alsóház ülésén számos képviselő szorgalmazta a vitát a keletázsiai helyzet ügyében. Az egyik képviselő azt akarta kérdezni, hogy küldtek-e kellőszámu repülőgépet a keleti arcvonalra és a maláji félsziget védelmére, a házelnök azonban elutasította a felszólalót az az indokolással, hogy ilven katonai titkokat nem fedhet fel. Az angol lordok háza javaslatot tárgyalt az angliai repülőterek fokozottabb védelméről. A tervek szerint új repülőzredeket alakítanak és a jövőben ezek gondoskodnak a repülőterek védelméről.

Roosevelt aláírta a nyári időszámítás bevezetéséről szóló törvényjavaslatot. Február kilencedikén egy órával előrehajtták az amerikai órákat, hogy takarékoskodjanak a villanyárammal.

Anglia Palesztinát is bevonja a hadikiadások fedezésébe. Palesztinában törvény jelent meg, amely szerint az angol főbiztos államkölcsönöket vehet fel.

Szovjetország lapot indítanak Londonban — mint az angol sajtó jelenti.

Kétezeréves városok romjait fedezték fel az északi sarkon

Rómából jelentik: Az Alaszkától nemrég visszatért tudományos expedíció érdekes eredményeket ért el. Sikerült az északi sarkkörön túl igen régi és fejlett kultúra nyomaira bukkanni. Még nem tudták megállapítani, milyen fajhoz tartozott a sarkvidéken kifejlesztette. Két nagy város romjait találták meg Ipiutak eszkimó község közelében. Annyi bizonyos, hogy az eszkimók nem építhették fel ezeket a városokat. A régebbi város öt nagy utcáját állapították meg hatszáz házzal. A házak közül ma a legtöbb már a föld alatt van. Nem messze ettől egy másik későbbi korból származó város maradványaira bukkantak. Az expedíció tagjainak föltevése szerint a fiatalabb város Ipiutak akkori líkosai körülbelül ezelőtt kétezer évvel alapították és városukat valamilyen ismeretlen okból el-

hagyták. A temetkezési helyek feltárásnál megállapították hogy az ismeretlen faj fiai elefántcsontgolyókat helyeztek a holttestek szemüregébe és más tárgyakat is helyeztek a sírokra.

LÉGROBBANÁS EGY FRANCIA BÁNYÁBAN

A St. Etienne-i bányában légrobbanás történt. A szerencsétlenségnek több halálos áldozata van, számukat azonban még nem sikerült megállapítani.

Fanny Luukkonen, a finn lottaszervezet tábournoka Budapesten

Budapestről jelentik: Ismét kedves vendég érkezett a magyar fővárosba. Kedden éjjel Budapestre érkezett Fanny Luukkonen asszony, a finn nők „Lotta Svärd” szervezetének vezetője. A pályaudvaron a MANSz vezetői és számos érdeklődő meleg szeretettel fogadta a legendás finn lották vezetőjét. A vendéget elsőnek vitéz Keresztes Fischer Ferencné, a MANSz elnöknője üdvözölte.

Fanny Luukkonen asszony szerdán délelőtt felirattkozott a Kormányzó ur kabinetirodájá-

nak látogatókönyvébe, majd látogatást tett Keresztes Fischer Ferencné, később megkoszoruzta a Hősök Emlékművét. Délben szakteritkes bankett volt a vendég tiszteletére, délután a kormányzó pártján látta vendégül Fanny Luukkonen asszonyt, míg este nagy érdeklődés mellett tartotta meg előadását a vendég a finn lottaszervezet működéséről. Ezt követően Bély Alajos ifjusági vezető adott vacsorát Fanny Luukkonen asszony tiszteletére.

Mentsük meg éneklő madarainkat

Az idei tél eddig elég enyhe volt és nem borította vastag hótakaró az erdőmezőt. A napokban esett hatalmas hóréteg azonban teljesen eltakarta itthon maradt éneklő madaraink elől a földet, sőt még a fák törzsét is, pedig a nagy hidegben még fokozottabb táplálkozásra van szükségük, hogy elgémberedő kis testük ne hulljék erőtlennül a hideg hóba. A madarak a gazdaember legjobb barátai, ingyen napszámosai, mert az itt telelő madarak még télen is tisztogatják a fák ágait és törzsét az ott meglepedett rovarláncák, petéket, hernyófészkeket pusztítják.

Az éneklő maradak hasznának bizonyítására felhozzuk, hogy egy cinke egy év alatt 350.000 rovarot pusztít el, míg egy fecske másfélmillió rovarot fog el röptében.

Eleségül olajosmagvakat, — mint napraforgó, kender, tök, dinnye, salátamag, — továbbá faggyut, hájat, szalonnát, husvagdaleköt adhatunk. A keményhéjú magvakat mozsárban megtörve, vagy késsel feldarabolva célszerű adni. Etetésre rendkívül alkalmas az u. n. madárkalács, amely különböző magvak és olvasztott faggyu keverékéből áll. A madárkalácsot forrón olvasztott állapotban a fenyőfák gallyaira rá is önthetjük. Innen az etetőbe nem merészkedő madarakat is táplálékhoz juttatjuk. Kenyérmorzsát nem szabad adnunk, mert könnyen erjed és bélhurutot és elhullást idézhet elő.

A madarak etetése történhet úgy is, hogy a fák magasabb ágaira, ahova a macska nem igen juthat — kis dobozokat teszünk és abba szórjuk az eleséget, a faggyu, vagy szalonnadarabkákat az ágakra függesztjük, hogy szabadon lóghasson. Legcélszerűbb azonban valamilyen etetőt használni, hogy a hó ne lepje be a kiszórt eleséget. A kóborló szécinkék részére még a tél folyamán is helyezhetünk ki fészekodut, hogy az etető közelébe szokjanak. Etető és fészekodu házi elkészítésére készséggel ad utasítást a Madártani Intézet, Budapest, Debrői ut 15.

A tavasz folyamán célszerű sűrű bokros menedékhelyet telepíteni a madarak fészkelésének előkészítésére és megfelelő helyeken fészekodvakat elhelyezni. A téli etetéssel odaszoktatott madarak így megtelepülnek és állandó fészket raknak.

A madarak nagy ellensége a macska. A madáretetőt úgy kell elhelyezni, hogy a macska ne férjen hozzá, vagy pedig az etető mögött rőzsecsomót helyezünk el, hogy a macska hirtelen támadása előtt a madarak oda bujhassanak. A madáretető és a nem célszerűen készített és elhelyezett fészekodvak káros és hivatalan vendége a veréb. Mivel egyébként is káros állat, minden eszközzel irtanunk kell, télen flóberttel lődözve, nyáron pedig fészkeinek, tojásának és fiókáinak pusztításával.

Eszakafrikában a homokvihar ellenére heves harcok folynak

Iisztambul, január 20.

KAIRÓI JELENTÉSEK SZERINT ÉSZAKAFRIKÁBAN, EL AGEILÁTÓL KELETRE A HEVES HOMOKVIHAR ELLENÉRE UJBÓL MEGINDULTAK A HEVES HARCOK. (MTI)

Molotov Londonba utazik

Stockholm, január 21.

A Dagens Nyheter londoni jelentése szerint angol politikai körökben úgy tudják, hogy Molotov szovjet külügyi népbiz-

tos rövidesen Londonba utazik, hogy folytassák a Moszkvában megkezdett tárgyalásokat, amelyek így látszik nem jártak kellemes eredménnyel. (MTI)

Harcok Szerbiában

Berlgrád, január 21.

A szerb sajtó jelentései szerint a kormánycsapatok a tisztító hadműveletek során már jó részt megszabadították a kommunistáktól Szerbia déli és délnyugati részét és a megmaradt szabadcsapatok nem képviselnek olyan erőt, hogy veszélyeztetnék a helyzetet.

Az Obnova szerint leghevesebb harcok Jelova Gora hegységben Rokin Brodnál folynak, Szerbia hegyes, erdős területén. A kormánycsapatok szétverték az ittlévő kommunista bandákat és olyan ütemben üldözték őket, hogy azoknak már nem volt idejük átlépni a határt, hanem jórészt megsemmisültek. (MTI)

Egy angolai vegyiművet és Máltát bombázták a németek

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német léghaderő folytatta szakadatlan támadásait Málta katonai célpontjai ellen. A pilóták sok találatot figyeltek meg.

Egy német felderítő gép Skócia keleti partvidékén eredményesen bombázott egy vegyüzemet. Az üzem egyik csarnoka össze-

szemlött a találat folytán.

Brit bombázók szerdára virradóra Németország északnyugati partvidéke, főleg pedig Emden városa ellen intéztek támadást. Lakóházakban kár keletkezett. Négy brit bombázót lelőtt a német légvédelem. (MTI)

A japánok az amerikai partok előtt elsüllyesztettek két nagy tartályhajót

Washington, január 21.

Hivatalosan megerősítik azt a hírt, hogy japán tengeralattjárók az Atlanti óceán partvidéke közelében elsüllyesztettek két amerikai tartályhajót. Az egyik a Malaya, a másik pedig az Alam-Jockston nevet viselte. Utóbbi legénységéből 22 matróz életét vesztette (MTI)

NEM GYÁRT SZEMÉLY. ÉS KONNYU TEHERGÉPKOCSIKAT AMERIKA

Amsterdam, január 21.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint február 1-én életbelép az a rendelet, amelynek értelmében Amerikában tilos személy- és könnyű tehergépkocsikat gyártani. (MTI)

Doihara tábornok — a láthatatlan diktátor

Nem titok, hogy Tokióban éveken át, sőt egészen a legutóbbi időkig igen nagy befolyása volt annak a nagykapitalista és liberális politikai pártnak, amely Amerikával és Angliával fenn akarta tartani mindenáron az üzleti kapcsolatot és távol akarta tartani Japánt a fegyveres konfliktusoktól, jóllehet, az események alakulása egyre kilátástalannabbá tette a távolkeleti térben Japán céljainak békés uton való megvalósulását. Ezzel a politikai irányzattal élesen szembenállott a katonai párt és elsősorban a Kvantung-hadsereg, amely 1931-ben Mandzsuria meghódítását és politikai megorgapizálását végezte, később pedig a kínai háború megindításakor kapott döntő szerepet.

Ennek a katonai pártnak és a Kvantung hadseregnek legjelentősebb katonai és politikai személyisége Doihara tábornok. Ő volt a mozgatója és irányítója már évek óta a Kvantung hadsereg önálló politikájának. Ő szervezte meg a japán titkos szolgálatot, az Imperial Servicet, amelynek élére egyik bizalmas munkatársát, Itagaki ezredest állította. Az ezredes is sokat szerepelt egy időben angol és amerikai lapok hasábjain, elnevezték japán Lawrence-nak, amiben a módszerek leleplezése mellett, tagadhatatlanul volt némi elismerés is angol részről. Ez a kitünően megszervezett kémhálózat már a kínai előrenyomulás idején is nagy szolgálatokat tett a japánoknak. Minden bizonyítással igen nagy része volt abban is, hogy a japánok terveket az angol és amerikai támaszpontok ellen ilyen frappáns sikerrel tudták végrehajtani. Tagadhatatlan, hogy Itagaki ezredes szervezetének a filipinok függetlenségi mozgalmára igen nagy befolyása volt. Maguk az angolok is megállapítják, hogy Lawrence ezredes mód szerit japán kollégája tökéletesen eltanulta.

A japán ifjúság körében igen nagy tiszteletnek örvend a szervezet, amelynek tagjai közül nem egy — de különösen egy hercegi családból származó asszony — legendás alakká nőtt már a kínai háború folyamán. Itagaki egyébként az első japán kémfőnök, aki szakított a régi hagyományokkal és elsőnek alkalmazott fehér embereket a japán titkos szolgálatban. Különösen a fehér oroszok tettek nagy szolgálatokat a japán titkos szolgálatnak. De voltak közöttük angolok és amerikaiak is. A japánok egyébként régen tudták, hogy a jól kiépített kémhálózat minden hadi vállalkozásnak döntő fontosságú fegyvere, különösen a keleti népek történetében játszott mindig nagy szerepet a kémkedés. Volt idő, amikor az európai hadvezérek még nem alkalmaztak kémeket, tulajdonképpen csak Dzsingisz-khán hadjárata idején ismerkedtek meg ennek a fegyvernemnek halhatatlan erejével.

DOIHARA TÁBORNOK SZEREPE

Doihara tábornok volt aztán az, aki a régi japán titkos szolgálatot teljesen modern tapasztalatok szerint átszervezte. Egyébként ő volt a kínai hadjáratot vezető tábornokok sorában a politikai tábornok. Mandzsuria és az északkeleti tartományok meghódítása után hivatalosan ő lett „barátságos vagy védelmezett területek benn szülőtt ügyeinek legfőbb intézője”. Doihara tábornok charbini irodájában futottak össze az egész kínai birodalomból a politikai és gazdasági jelentések, ő volt az, aki ügyesen kihasználta a kínai nemzeti kormány két vezéralakjának, Csangkajsek marsallnak és Vangcsingveinek a viszályát és Vangcsingveit megnyerte a nankingi kormány részére. Ebben az irodában szervezték meg annakidején Tehwang herceg tokiói, londoni és párizsi utazását is, amely valójában előjátéka volt Belső-Mongólia elszakításának és japán védelem alatt való önállósításának. Természetesen az Imperial Service legfőbb irányítója is ebből az irodából történik és innen ellenőrizték azokat a tokiói politikai személyiségeket is, akiknek politikája Doihara szerint veszélyes vagy ártalmas volt japán nagy tervei szempontjából.

Mandzsuria valamennyi pártja, minden számottevő politikusa, magasrangú hivatalnokai, miniszterei, sőt maga a császár is Doihara ellenőrzése alatt áll. Nem beszélve a japánbarát kínai politikai pártokról, amelyek a legszoro-

sabb egyetértésben működnek mindig a charbini politikai irodával. De befolyása túl terjed Kína határain is és például néhány év előtt ő akadályozta meg Tibetben, hogy a lasszai ugynevezett „zseb Láma” helyett az angolok befolyására új Lámát válasszanak, nyilván olyanvalakit, aki az angolok érdekeit jobban szolgálja. Doihara egyik legértékesebb embere volt éveken át Chao-Kung buddhista szerzetes, az angol-ellenes politika legengesztelhetőbb képviselője, aki — mint ismeretes — nem volt más, mint a magyarországi Paksról elszármazott Trebitsch Lincoln nevű kalandor. Amit az angolok tudtak, hogy tudniillik mindenkit felhasználni egy „nagy és szent ügy” érdekében, aki szolgálatot tehet az ügynek — ezt a japánok pompásan eltanulták és most hatásosan alkalmazzák tanítómestereikkel szemben.

PARLAMENTI KORMÁNYZAT ÉS KATONAI DIKTATURA

A távolkeleti események figyelői előtt köztudomású, hogy a tokiói kormány mellett a háttérben működik egy másik irányító szerv is, a katonai kormány, vagy ha úgy tetszik: a láthatatlan katonai diktatura, amelynek a tokiói kormány csak előretolt szerve volt. A két akarat gyakran ütközött ugyan egymással, de azért soha nem volt és nem is lehet közöttük a végső és döntő célok tekintetében eltérés. Japán sajátos életformáinak megfelelt ez a kettősség,

Ki tavaly ott volt tudja,
Ki az idén eljön látni fogja,
hogy a Z. T. K.
FARSANGI TÁNCSTÉYE
a keresztény magyarság összejövetele
1942 I. 24-én a Vadászkiirtben

hiszen a japán ember magánélete is ilyen kettősségen nyugszik. Hivatalában amerikai íróasztalnál dolgozik, európai ruhában és üzletfeleivel európai formák között érintkezik, otthon azonban felölti hagyományos ruházatát, háza őrzi a régi tradíciókat és az igazi japán életfilozófiát. Japánban így volt a legutóbbi időkben mindig egy parlamenti kormányzat és egy katonai diktatura. Tokió tárgyalt a külfölddel, a kormány nyilatkozott, a kormány tagjai ültek az amerikai íróasztaloknál és használták az európai formákat, a katonai diktatura pedig dolgozott és kormányzott az ősi szamuráj tradíciók szellemében. A tokiói parlament mindig csak ugynevezett külső homlokfal volt, vagy ha úgy tetszik: „modern felülepítmény”, a politikai hatalom tulajdonképpeni fundamentuma: a katonai kormányzat, székhelye a charbini iroda és főnöke Doihara tábornok. Ő a tulajdonképpeni katonai diktátor Japánban, most mint a légi-erők parancsnoka vesz részt az angolszász hatalmak elleni háboruban, de nem lehet vitás, hogy az egész hadi vállalkozás politikai irányítása az ő kezében van. Dr. Steuer György.

Mit értünk szociálpolitika alatt?

A szociálpolitika az a törekvés, amely a lehető kiegyenlítését és megszüntetését célozza azoknak az egyénre és közre egyaránt káros viszonyoknak, ellentétnek, érdeksúrlódásoknak és érdekösszeütközéseknek, melyek az egyes társadalmi osztályok között támadnak.

A szociálpolitika a cselekedetek politikája kell, hogy legyen figyelmen kívül hagyva azokat az ígéreket, melyeket belátható időn belül meg sem valósíthatunk. A lehetőség hatáiraival mindig, különösen a szociálpolitika terén számolnunk kell.

A szociálpolitika azonban a gondjaiba vett embert a nemzet és az állam dolgozó, életképes és öntudatos tagjává kell, hogy átforgassa. Ennek gyakorlati megvalósítása minden áldozatot megérdemel.

A szociálpolitika, a szociális érzés és szociális kötelesség benne van a levegőben, melyet sokan nem is ismernek, vagy nem is akarnak ismerni és amelyet gyakorlatilag, sajnos, tényleg oly kevesen követnek.

Életszükségletnek érezzük, hogy a keresztény morálból fakadó érdekközösség ellen törő önzést, kapzsiságot és visszaélést, mely minden baj forrása, letörjük, az ökölbiszoruló és egymás ellen törő kezeket lefogjuk és végre testvérkézszorításra készítjük. Minden embertársunknak társadalmi osztályának megfelelő egyenlő jogokat és lehetőségeket kell biztosítanunk, hogy megküzdjön az élet bajaival, magának és családjának megélhetését és boldogulását biztosíthassa.

„A szociálpolitika nem jelenti azt, hogy az érdemtelent — amint ezt egyik kiváló szociálpolitikusunk nagyon helyesen leszögezte — megsegítsük az érdemessel, a munkátlanat a munkással, a becsületlent a becsületessel szemben. Nem jelenti azt, hogy azok, akiknek terhére van a munka, akik dolgozni nem akarnak: az államtól, a társadalomtól várják ölbetét kézzel megélhetésüknek biztosítását. Nem jelenti azt, hogy az állam indokolatlan és túlzott követeléseket a társadalom, egyes osztályok, vagy egyes emberek rovására kielégítsen.”

A helyes, öntudatos szociálpolitikának feladata az, hogy elsősorban munkával és kereseti lehetőséggel legyen segítségére mindazoknak, akiknek hiányzanak a munkarejük kifejtéséhez és létfenntartásukhoz szükséges feltételek. Munkaalalmak teremtésével munkát és kereseti lehetőséget felelősségünk teljes tuda-

tában és bármily áldozat árán is biztosítanunk kell, mert a dolgozni akarókat az élet jogánál sovgva munkához, az éhezőket pedig kenyérhez kell juttatnunk. Országunknak nemcsak pénzügyi, hanem munkaügyi egyensúlyát is kell biztosítanunk. Munkaügyi egyensúly nélkül nincsen tartós pénzügyi egyensúlyt sem! A rendelkezésre álló bevételeinket, igénybe vett kölcsöneinket és az államsegélyeket gazdaságosan felosztva s ott, ahol a munkanélküliség a legnagyobb, a legközhasztabb és legsürgősebb természetű oly munkára kell fordítanunk, ahol nem a gépi erő, hanem a munkások tömegei jutnak munkához. A gép mellett nem szabad az embert elfelejtenünk.

FILM

Az Aréna kettős műsora

Harcra születtem

A dzsungel tragédiája

A film rendkívül izgalmas meséje a legvadabb nyugaton, egy rendkívül bátor cow-boy harcát mutatja be a marhatolvajok elleni küzdelmekben. Így is kezdődik a darab: Tom Sanders nem fél senkitől! Tom legyőz minden ellenséget, Tom az ördög lovasa! Tom tényleg harcra született! — A főszerepben Tom Tyler.

A második film az indókinai ősvadon rejtelmeiből merítette mindvégig izgalmas, kalandokkal teli meséjét. Harcok az óriáskigyókkal és tigrisekkel a fenevadak hazájában, így szól a szűszé és csakugyan érdekes expedíciós film „A dzsungel tragédiája”, mert Hátsó-India ősvadonjába csak nagyon kevés európai ember tette be még a lábát. A szebbnél-szebb rengeteg kép kivétel nélkül eredeti felvétel. A film magyarul beszél. — A kettős műsort 22. és 23-án mutatja be az Arena, a legújabb híradók kíséretében.

Doihara tábornok — a láthatatlan diktátor

Nem titok, hogy Tokióban éveken át, sőt egészen a legutóbbi időkig igen nagy befolyása volt annak a nagykapitalista és liberális politikai pártnak, amely Amerikával és Angliával fenn akarta tartani mindenáron az üzleti kapcsolatot és távol akarta tartani Japánt a fegyveres konfliktusoktól, jóllehet, az események alakulása egyre kilátástalannabbá tette a távolkeleti térben Japán céljainak békés uton való megvalósulását. Ezzel a politikai irányzattal élesen szembenállott a katonai párt és elsősorban a Kvantung-hadsereg, amely 1931-ben Mandzsúria meghódítását és politikai megorgazítását végezte, később pedig a kínai háború megindításakor kapott döntő szerepet.

Ennek a katonai pártnak és a Kvantung-hadseregnek legjelentősebb katonai és politikai személyisége Doihara tábornok. Ő volt a mozgatója és irányítója már évek óta a Kvantung-hadsereg önálló politikájának. Ő szervezte meg a japán titkos szolgálatot, az Imperial Servicet, amelynek élére egyik bizalmas munkatársát, Itagaki ezredest állította. Az ezredes is sokat szerepelt egy időben angol és amerikai lapok hasábjain, elnevezték japán Lawrence-nak, amiben a módszerek leleplezése mellett, tagadhatatlanul volt némi elismerés is angol részről. Ez a kitünően megszervezett kémhálózat már a kínai előrenyomulás idején is nagy szolgálatokat tett a japánoknak. Minden bizonyítvány igen nagy része volt abban is, hogy a japánok terveiket az angol és amerikai támaszpontok ellen ilyen frappáns sikerrel tudták végrehajtani. Tagadhatatlan, hogy Itagaki ezredes szervezetének a filipinok függetlenségi mozgalmára igen nagy befolyása volt. Maguk az angolok is megállapítják, hogy Lawrence ezredes mód szerűt japán kollégája tökéletesen eltanulta.

A japán ifjúság körében igen nagy tiszteletnek örvend a szervezet, amelynek tagjai közül nem egy — de különösen egy hercegi családból származó asszony — legendás alakká nőtt már a kínai háború folyamán. Itagaki egyébként az első japán kémfőnök, aki szakított a régi hagyományokkal és elsőnek alkalmazott fehér embereket a japán titkos szolgálatban. Különösen a fehér oroszok tettek nagy szolgálatokat a japán titkos szolgálatnak. De voltak közöttük angolok és amerikaiak is. A japánok egyébként régen tudták, hogy a jól kiépített kémhálózat minden hadi vállalkozásnak döntő fontosságú fegyvere, különösen a keleti népek történetében játszott mindig nagy szerepet a kémkedés. Volt idő, amikor az európai hadvezérek még nem alkalmaztak kémeket, tulajdonképpen csak Dzsingisz-khán hadjárata idején ismerkedtek meg ennek a fegyvernemnek halhatatlan erejével.

DOIHARA TÁBORNOK SZEREPE

Doihara tábornok volt aztán az, aki a régi japán titkos szolgálatot teljesen modern tapasztalatok szerint átszervezte. Egyébként ő volt a kínai hadjáratot vezető tábornokok sorában a politikai tábornok. Mandzsúria és az északkeleti tartományok meghódítása után hivatalosan ő lett „barátságos vagy védelmezett területek benn szülőtt ügyeinek legfőbb intézője”. Doihara tábornok charbini irodájában futottak össze az egész kínai birodalomból a politikai és gazdasági jelentésűek. Ő volt az, aki ügyesen kihasználta a kínai nemzeti kormány két vezéralakjának, Csangkajsek marsallnak és Vangcsingveinek a viszályát és Vangcsingveit megnyerte a nankingi kormány részére. Ebben az irodában szervezték meg annakidején Tehwang herceg tokiói, londoni és párizsi utazását is, amely valójában előjátéka volt Belső-Mongólia elszakításának és japán védelem alatt való önállósításának. Természetesen az Imperial Service legfőbb irányítója is ebből az irodából történik és innen ellenőrizték azokat a tokiói politikai személyiségeket is, akiknek politikája Doihara szerint veszélyes vagy ártalmas volt japán nagy terveivel szemponyából.

Mandzsúria valamennyi pártja, minden számottevő politikusa, magasrangú hivatalnokai, miniszterei, sőt maga a császár is Doihara ellenőrzése alatt áll. Nem beszélve a japánbarát kínai politikai pártokról, amelyek a legszoro-

sabb egyetértésben működnek mindig a charbini politikai irodával. De befolyása túl terjed Kína határain is és például néhány év előtt ő akadályozta meg Tibetben, hogy a lasszai ugynevezett „zseb Láma” helyett az angolok befolyására új Lámát válasszanak, nyilván olyanvalakit, aki az angolok érdekeit jobban szolgálja. Doihara egyik legértékesebb embere volt éveken át Chao-Kung buddhista szerzetes, az angolellenes politika legengesztelhetlenebb képviselője, aki — mint ismeretes — nem volt más, mint a magyarországi Paksról elszármazott Trebitsch Lincoln nevű kalandor. Amit az angolok tudtak, hogy tudniillik mindenkit felhasználni egy „nagy és szent ügy” érdekében, aki szolgálatot tehet az ügynek — ezt a japánok pompásan eltanulták és most hatásosan alkalmazzák tanítómestereikkel szemben.

PARLAMENTI KORMÁNYZAT ÉS KATONAI DIKTATURA

A távolkeleti események figyelői előtt köztudomásu, hogy a tokiói kormány mellett a háttérben működik egy másik irányító szerv is, a katonai kormány, vagy ha úgy tetszik: a láthatatlan katonai diktatura, amelynek a tokiói kormány csak előretolt szerve volt. A két akarat gyakran ütközött ugyan egymással, de azért soha nem volt és nem is lehet közöttük a végső és döntő célok tekintetében eltérés. Japán sajátágos életformáinak megfelelt ez a kettősség,

Mit értünk szociálpolitika alatt?

A szociálpolitika az a törekvés, amely a lehető kiegyenlítését és megszüntetését célozza azoknak az egyénre és közre egyaránt káros viszonyoknak, ellentétéknek, érdeksürlődásoknak és érdekösszeütközéseknek, melyek az egyes társadalmi osztályok között támadnak.

A szociálpolitika a cselekedetek politikája kell, hogy legyen figyelmen kívül hagyva azokat az ígéreket, melyeket belátható időn belül meg sem valósíthatunk. A lehetőség hatáiraival mindig, különösen a szociálpolitika terén számolnunk kell.

A szociálpolitika azonban a gondjaiba vett embert a nemzet és az állam dolgozó, életképes és öntudatos tagjává kell, hogy átformálja. Ennek gyakorlati megvalósítása minden áldozatot megérdemel.

A szociálpolitika, a szociális érzés és szociális kötelesség benne van a levegőben, melyet sokan nem is ismernek, vagy nem is akarnak ismerni és amelyet gyakorlatilag, sajnos, tényleg oly kevesen követnek.

Életszükségletnek érezzük, hogy a keresztény morálból fakadó érdekközösség ellen törő önzést, kapzsiságot és visszaélést, mely minden baj forrása, letörjük, az ökölboszoruló és egymás ellen törő kezeket lefogjuk és végre testvérkézszorításra készítjük. Minden embertársunknak társadalmi osztályának megfelelő egyenlő jogokat és lehetőségeket kell biztosítanunk, hogy megküzdjön az élet bajaival, magának és családjának megélhetését és boldogulását biztosíthassa.

„A szociálpolitika nem jelenti azt, hogy az érdemtelent — amint ezt egyik kiváló szociálpolitikusunk nagyon helyesen leszögezte — megsegítsük az érdemessel, a munkátlant a munkással, a becstelent a becsületessel szemben. Nem jelenti azt, hogy azok, akiknek terhére van a munka, akik dolgozni nem akarnak: az államtól, a társadalomtól várják ölbetett kézzel megélhetésüknek biztosítását. Nem jelenti azt, hogy az állam indokolatlan és túlzott követeléseket a társadalom, egyes osztályok, vagy egyes emberek rovására kielégítsen.”

A helyes, öntudatos szociálpolitikának feladata az, hogy elsősorban munkával és kereseti lehetőséggel legyen segítségére mindazoknak, akiknek hiányzanak a munkarejük kifejtéséhez és létfenntartásukhoz szükséges feltételek. Munkaalkalmak teremtésével munkát és kereseti lehetőséget felelősségünk teljes tuda-

Ki tavaly ott volt tudja,
Ki az idén eljön látni fogja,
hogy a Z. T. K.
FARSANGI TÁNCSTÉYE
a keresztény magyarság összejövetele
1942 I. 24-én a Vadászúrtben

hiszen a japán ember magánélete is ilyen kettősségen nyugszik. Hivatalában amerikai íróasztalnál dolgozik, európai ruhában és üzletfeleivel európai formák között érintkezik, otthon azonban felölti hagyományos ruházatát, háza őrzi a régi tradíciókat és az igazi japán életfilozófiát. Japánban így volt a legutóbbi időkben mindig egy parlamenti kormányzat és egy katonai diktatura. Tokió tárgyalt a külfölddel, a kormány nyilatkozott, a kormány tagjai ültek az amerikai íróasztaloknál és használták az európai formákat, a katonai diktatura pedig dolgozott és kormányzott az ősi szamuráj tradíciók szellemében. A tokiói parlament mindig csak ugynevezett külső homlokkal volt, vagy ha úgy tetszik: „modern felülepítmény”, a politikai hatalom tulajdonképpen fundamentuma: a katonai kormányzat, székhelye a charbini iroda és főnöke Doihara tábornok. Ő a tulajdonképpen katonai diktátor Japánban, most mint a légi-erők parancsnoka vesz részt az angolszász hatalmak elleni háborúban, de nem lehet vitás, hogy az egész hadi vállalkozás politikai irányítása az ő kezében van. Dr. Steuer György.

FILM

Az Aréna kettős műsora

Harcra születtem A dzsungel tragédiája

A film rendkívül izgalmas meséje a legvadabb nyugaton, egy rendkívül bátor cow-boy harcát mutatja be a marhatolvajok elleni küzdelmekben. Így is kezdődik a darab: Tom Sanders nem fél senkitől! Tom legyőz minden ellenséget, Tom az ördög lovasa! Tom tényleg harcra született! — A főszerepben Tom Tyler.

A második film az indókinai ősvadon rejtelmeiből merítette mindvégig izgalmas, kalandokkal teli meséjét. Harcok az óriáskigyókkal és tigrisekkel a fenevadak hazájában, így szól a szűs és csakugyan érdekes expedíciós film „A dzsungel tragédiája”, mert Hátsó-India ősvadonjába csak nagyon kevés európai ember tette be még a lábát. A szebbnél-szebb rengeteg kép kivétel nélkül eredeti felvétel. A film magyarul beszél. — A kettős műsört 22. és 23-án mutatja be az Aréna, a legújabb híradók kíséretében.

Vőlegénye gondatlansága okozta Mádi-Kováts Judit halálát

Két évi fegyházbüntetésre ítélték dr. Fedelest

Budapestről jelentik: A büntetőörvényszék Szemák tanácsa szerdán délelőtt hirdetett ítéletet a Mádi-Kováts Judit elhalálozása nyomán támadt bűnperben. A fővárgyaláson azt kellett tisztázni, hogy kit terhel a felelősség a metilalkoholtól oly tragikus körülmények között elhunyt Kováts Judit haláláért.

A vádirat szerint Mádi-Kováts Judit vőlegényével Fedeles László dr. tanársegéddel résztvett egy vacsorán Kreybig Lajos nyugalmazott vezérőrnagynál. A vacsora után a leányt ásványvízzel kínálták, s tévedésből metilalkoholt itattak vele.

A leány rosszul lett és a jelenlévők unszolták az orvos-vőlegényt, részesítse el első segélyben menyasszonyát. A vőlegény azonban csak legyintett és kijelentette, hogy a

mérgezés nem komoly természetű.

A bizonyítási eljárás során kiderült, hogy a metilalkoholt Kreybig Rudolf hozta édesapjának azzal, hogy keverje a motalkóba. Ami megmaradt, azt kristályvizet üvegbe tették és elfelejtették ráírni tartalmát. Így történt, hogy

kristályviz helyett a vendég poharába metilalkoholt öntöttek.

Kiderült, hogy ugyanakkor metilalkoholt ivott Fedeles dr. is. Ő azonban nem nyelte le, mert észrevette, hogy poharában nem víz van. A leány azonban egy ujjnyit ivott.

A bíróság kihallgatta az orvosszakértőket. Ezek kijelentették, hogy a metilalkohol szívbénulást okozott és így következett be a halál Fedelesnek azonnal gyomor mosást kellett volna alkalmaznia, hogy megmentse a menyasszonyát. Vízet egyáltalán nem lett volna szabad adnia, mert ez elősegítette a felszívódást.

Az orvosszakértők szerint Fedeles köteles lett volna azonnal szakorvoshoz vinni menyasszonyát, ha nem tudta a metilalkohol mérgezési tüneteit és kezelési módját.

A szakértők kihallgatása után a vádbeszéd hangzott el.

A VÁDBESZÉD

A főügyész helyettes azzal kezdte beszédét, hogy a maiakhoz hasonló történelmi időkben az ember egyéni életével össze függő szenvedések jelentősége összezsugorodik, mégis vannak tragédiák, amelyekre az egész társadalom felfigyel. A fiatal Mádi-Kováts Judit halála olyan körülmények között következett be, amely páratlan és egyedülálló. A történelmi sorrendet nézve elsőnek Kreybig Rudolf szerepével kell foglalkozni, aki elindította az események láncolatát.

A legsúlyosabb azonban Fedeles dr. szerepe, mert a szerencsétlen leánynak nem kellett volna meghalnia, ha kellő időben orvosi segélyben részesül. De Fedeles a tudatlanság ostoba gögjével, vagy talán ördögi céltudatossággal mindig ezt válaszolta:

— Semmi baj sincs.

— Nem elfogadható védekezés — folytatta tovább Bary Zoltán főügyész helyettes — hogy a leányon nem vett észre Fedeles mérgezési tüneteket, hiszen laikus ember is tudja, hogy különböző mérgeknek a szervezetbe kerülése után a tünetek nem egyformák. A beteg Mádi-Kováts Judit a tanuk szerint is rendkívül ragaszkodott az élethez és szinte sóvárgott utána, hogy se-

gítsenek rajta. Ez a szerencsétlen leány szubjektív csodálattal és bámulattal volt eltelve a vőlegénye iránt, de hiába várta tőle a segítséget, a gyógykezelést.

A vádlott bűncselekményének megítélésénél két eset lehetséges: Vagy a lelkiismeret és felelősség teljes hiánya jelentkezik nála és bűnösen kártékonyan ostoba, vagy tudatosan és szándékosan mulasztott

el mindent, amit meg kellett volna tenni — hangzott Bary Zoltán vádbeszéde.

A vádbeszéd után a védőbeszéd hangzottak el, majd a bíróság kihirdette az ítéletet. Kreybig vezérőrnagyot gondatlanságból elkövetett emberölés büntette miatt az enyhítő körülmények figyelembevételével 400 pengő pénzbüntetésre ítélték, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztették.

Kreybig Lajost négyezer pengő pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

Fedeles drt. gondatlanságból elkövetett emberölés büntetőjében találta hűsnek két évig tartó felfüggesztésére ítélté.

Még mindig homály fedi a csonoplyai gyilkosságot

A csonoplyai gyilkosság még mindig foglalkoztatja a közvéleményt. A gyilkosság ügyében folyik a vizsgálat, de annak egyes részleteit még mindig homály fedi. Mint a Délvidék megírta, a véres verekedés a Pacséri ut sarkán történt, s a halottat mégis a Szilágyi utca sarkán találták meg a magas hóban.

A hóban, ahol az agyonvert, vérbefagyott ember feküdt, nem látszottak a vér nyomai. A Pacséri ut sarkán viszont hatalmas vértócsa mutatta a verekedés színhelyét.

Amikor mindezt a nyomozó hatóságok megállapították, felmerült a gyanu, hogy Halász holttestét valaki a gyilkosok közül

átvitte a másik utca sarkára, hogy a gyilkosságot elterelje. Ez a feltevés valószínű is. Mint jelentettük, az első nap a rendőrség őrizetbe vette Rajcsányi Józsefet is, akinek háza közelében találták meg Halász holttestét.

Rajcsányi ártatlansága azonban kiderült.

Igy őt be sem szállították a zombri törvényszék fogházába.

A gyanúsítottak: Loncsár Márton, Kubatovits Antal, Probolycevi Lajos és Pasztrovics Ferenc, mint jelentettük, a vizsgálóbíró előtt tagadták, hogy ők verték agyon az öreg Halászt.

Ellétek egy zombori mészárosost

mert hustalan napon is hust mért ki üzletében

A magyar királyi rendőrség zombori kapitányságának büntető bírója szerdán tárgyalta Brbaklics Sztanimir zombori hentes ügyét. Brbaklics, akinek üzlete a Városháza utca 3 szám alatt van, keddi napon amikor mindenfajta hus kimérése tilos,

hust mért ki. Az ellenőrző közegek rajtacsípték és azonnal bekisérték a rendőrségre, ahol husz napi elzárást helyettesítő négyszáz pengő pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet jogerős.

Dr. Sik Sándor Zomborban

Az összeomlás előtt a téli szezon alatt csaknem minden héten vendégül látott Zombor egy-egy egyetemi tanárt Budapestről vagy Kolozsvárról. Huszonhárom éve Zombornak ez a kapcsolata a magyar kulturális élet vezető férfiáival megszakadt s e hó 25-én, vasárnap kapcsolódik be a város újból a csonkaország kulturális életébe Sik Sándor dr. szegedi egyetemi tanár, a

kiváló költő látogat el a városba a Zombori Magyar Közművelődési Egyesület meghívására, hogy a városháza nagytermében d. u. fél 6 órai kezdettel Babits Mihály emlékezete címen előadást tartson. A költőprofesszor előadása valamint a Babits versbemutatók iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg az egész városban.

Kérelem Bács-Bodrog vármegye községi jegyzői ez és előjáróságaihoz

Tudva azt, hogy a »Délvidék« minden községi előjáróságának jár mély tisztelettel kérem, mint a Délvidéki Áll. és Onkormányzati Nyugdíjasok Egyesületének az elnöke, szíveskedjenek a községi jegyzők egyesületünknek megküldeni a községben, városban levő össz nyugdíjasok (áll. önkormányzati, báni, vármegyei, vasuti, postai és községi) névsorát a hivataluk pontos megjelölésével, lakóhely, utca, házszám helyes megnevezésével. Erre azért volna szükségünk, mert el akarom készíteni a vármegye területén élő mindennemű nyugdíjas statisztikáját. Szorosabb összeköttetésben óhajtunk lenni a nyugdíjasokkal, hogy segítségükre lehessünk ügyes-bajos dolgaik-

ban. Nemsokára megjelenik a Délvidékre szóló szabályrendelet, mely az itt lakó nyugdíjasok jogszabályait rendezi. Ezen jogszabályokat ismertetni szeretném nyugdíjas testvéreimmel, amit csak akkor tehetnek meg, ha kezembem van az összes nyugdíjasok pontos névsora helység és lakóhelymegjelöléssel. A községi jegyzők és az előjáróság munkájának megkönnyítését is elérendőnek vélném, ha tiszteletteljes kérelmemnek eleget tesznek.

Cimünk: Délvidéki zll. és Onkormányzati Nyugdíjasok Segélyegyesülete Zombor, Gömbös Gyula utca 14. Kiváló tisztelettel: Czirfusz Károly, egyesületi elnök.

HIREK 16 fok hideg

Ügyeletes városi orvos: Dr. Kontsek Ferenc, Szentteleky Kornél utca 12. Telefon: 331. Az ügyeleti szolgálat vasárnap d. u. 14 órakor kezdődik és a következő vasárnap 14 óráig tart.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kovács Boldi-zsár, Széchenyi körút 3.

Ügyeletes gyógyszerész: Városi gyógyszerész-tár, Szent György tér.

Zombori nótaköltő sikere. Waleth Stefania zombori zenetanárno egyik szerzeményét az országos nótapályázaton díszoklevéllel tüntették ki.

Megalakult Apatinban a Turáni Vadászok Egyesülete. Vasárnap tartotta alakuló közgyűlését Apatinban a Turáni Vadászok Egyesülete. Az alakuló közgyűlésen megjelentek a zombori, doroszlói és bácskerteszi egyesületek küldöttségei. A Hiszek egy elmondása után Szeidl József üdvözölte a központi kiküldötteket. A Turáni Vadászok apatini szervezetének vezetősége a következőképpen alakult meg: elnök Szeidl József, társelnök Thurszky Béla, al-elnöke Ehmann József, titkár Berlekovich Sándor, pénztáros Dienes Pál ellenőrök Vörös István és Váczy István, választmány Dellin Frigyes, Jurcza Pál és Varga József, számvizsgálók Will József Nagy István és Vörös József.

Orgonát avatott a nagybecskereki református templom. A nagybecskereki református templom most ünnepelte 50 éves fennállását. Ezen a napon avatták fel a templom orgonáját is. Szabó Zoltán lelkész üdvözlőszavai után Vitkai Gyula kántor orgonált. A templomi hangverseny kitűnően sikerült.

A MANSz bácsfeketehegyi szervezetének jólsikerült előadása. A MANSz hétfőn rendezte meg első előadását, amelyen dr. Giday Mihály községi orvos a fertőző gyermekbetegségekről tartott előadást. Pál Rózsa tanítónő felolvasást tartott, majd Bika Bálint elemista verset szavalt.

A zombori evang. egyházköztség felkéri mindazon evangélikusokat, akik a Délvidék visszatérése óta vagy már előbb városunkba vagy annak környékére (zombori, apatini és hódási járásokba) költöztek, hogy jelentkezzenek minél előbb a lelkészi hivatalban az egyházköztségbe való felvétel végett, amennyiben ezt még nem tették meg. A lelkészi hivatal címe: Haynald Lajos u. 3. A jelentkezés írásban is történhetik (p. o. levelezőlapon).

Sport-estély Temerinben. A Temerini Torna Club január 25-én zártkörű sportestélyt rendez a Kaszinóban. A sportest iránt nagy érdeklődés nyílna válnul meg.

Nedics szerb miniszterelnök felhívása a parasztsághoz. Nedics, szerb miniszterelnök újabb drámai hangú beszédet intézett Szerbia lakosságához, főként a parasztsághoz. Bejelentette, hogy Szerbia katasztrófális helyzetben van és éhhalál fenyegeti, mert senki sem műveli a földeket. Mint mondotta, annyira érezhető az élelmiszerhiány, hogy tavaszig sem lehet kibírni. Felhívta a földművesosztályt, hogy ne hanyagolja el a földjeit és termeljen, ne hallgasson az aljas propagandára, amely Szerbia vesztét okozza.

Megrendítő szerencsétlenség áldozata lett Zenta egyik leggazdagabb leánya. Varga Polyák János zentai mérnök, földbirtokos Erzsébet nevű leánya megrendítő szerencsétlenség áldozata lett. A leány, aki Zenta egyik leggazdagabb leánya volt, több napra meglátogatta vőlegénye szüleit. Ebéd után a jegyespár évődni kezdett egymással és eközben a leány kivette vőlegénye zsebéből Browning-pisztolyt és azzal játszani kezdett. Vőlegénye el akarta tőle venni, s eközben a revolver elsült. A golyó a leány bal mellébe hatolva, átfúrta a szívet és azonnali halált okozott.

Európa minden részéből nagy havazásokat és hideget jelentenek. A két hét óta tartó havazás csak órákra szűnik meg. A szerdai nap képez csak kivételt. Ezen a napon hó nem hullott, de a hőmérőben a higany 18 fokra süllyedt a fagypontra alá.

A régi öregek azt mondják, hogy a tél inkább most adja ki a mérget, mint márciusban, vagy áprilisban. A november óta tartó hó és hideg azzal biztat, hogy a tavasz korán beköszönt. Addig is a barátságos melege fűtött szobából aggódó szeretettel gondolunk hős fiainkra, akik a kemény orosz tél fagyában teljesítik kötelességeiket. Minden magyar szív azt kívánja, legyen mihamarabb vége a télnek és a tavasz hozza meg az Európa új rendjéért küzdő katonák teljes győzelmét.

Kinevezték a szabadkai mezőgazdasági bizottság tagjait. A szabadkai mezőgazdasági bizottság tagjainak a kinevezése megtörtént. A bizottság tagjai a következők: rendes tagok Tukarcsi Károly, Lulics Péter, Kovács Oskolás József, Cabaj Mihály, Kasziba József, Fejes Károly, Sárcevcics Lojzija, Kákonyi István, Lipozencsics Sándor, Deák András, ifj. Vojnits Gyula, Kalmár Tihámér, póttagok: Berényi Mihály, Doró Sándor, Csajkás István, Nagy Torma György, Vörös József, ifj. Jenei István, Kun Lajos, Birkás Lajos, Vince Dezső és Birkás István.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Péterrévén is megalakult a leventeegyesület. A leventeegyesület ünnepélyes keretek között megalakult. Kelemen György ismertette az egyesület magasztos célkitűzéseit. Elnöknek Kelemen Györgyöt, titkárnak Kovács Antalt, jegyzőnek Füzér Pétert, pénztárnoknak Balassa Dezsőt, ellenőrnek Apró Györgyöt, gazdának Horváth András Gergelyt, könyvtárnoknak Deli Andrást, orvosnak dr. Kiss Imrét választották meg. A választmány tagjai Szóke Ferenc, Horváth Péter, Laiber Sándor, Vass Lajos, Horváth András, Takács András, Lázár Imre, Tóth István, Füstös Antal főjegyző, Horváth András és Kovács Ferenc póttagok Hegedüs István, Horváth Ferenc és Mihály, Német József és Horti János. A leventebizottság tagjai Füstös Antal főjegyző, Horváth Péter dr. Takács Ferenc plébános, Plávics Grigor görögkeleti lelkész, dr. Stiefelmayer Ádám, Balassa Dezső, Vass Lajos Kelemen György és Füzér Péter. A főispán Korhecz Gyulát, Árpás Ferencet és Kiss Sándort küldte ki a bizottságba a képviselőtestületet pedig Balassa Sándort, Takács Andrást és Árpás Imrét.

Elítélték egy magyargyalázó doroszlói villanszerelőt. A szegedi törvényszék most vonta felelősségre Francz János huszonnyolc éves doroszlói villanszerelőjét a magyar állam és nemzet megbecsülése elleni büntetés miatt. A villanszerelő segéd villanyárut vitt Diósi János gazdálkodóhoz s ez alkalommal emelt hangon súlyos kifejezésekkel illette a magyar államot és becsmérlő szavakat használt a katolikus templom előtt felállított országszászjával kapcsolatban. A tárgyaláson ártatlanságát hangoztatta Francz János, akít jogerősen nyolchónapi fogházra ítélték.

Munkát és nyersanyagot kapnak a horgoskörtényi iparosok. Dr. Tóbiás Kornél iparügyi miniszteri osztálytanácsos Horgoson érkezett az iparosokkal és ennek eredményeképpen a horgosi szövetkezet megbízást kapott, hogy a horgosi és környékbeli iparosokat, főleg szabókat, fehérműködőket és cipészeket lássa el munkával és nyersanyaggal. További felvilágosítást ad Fodor Gellért szövetkezeti elnök.

80.000 falu Nagymetországban. Nagymetországnak jelenleg kerekén 80.000 falva és 4.000 városa van. Berlinen kívül Hamburg és Bécs tartozik a milliós városok sorába, ezekhez csatlakozik 70 nagyváros több, mint 100.000 lakossal. Németország lakosságának kétharmad-része a városokra esik, egyötöde milliós nagyvárosokban lakik. Berlinnek magának annyi lakosa van, mint a német falvak egynegyedének, azaz 20.000 falunak együttvéve.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagolásban kérje.

DARMOL

Kultureszt Csonoplyán. Most tartották meg Csonoplyán az első magyar kulturesztet. A Himnusz eléneklése után Hang Antal plébános mondott nagy beszédet Deák főispánról. Schiessler Hugó Széchenyiről tartott érdekes felolvasást. Figura József Zilahi-verseket szavalt. Az utolsó számgyanánt a kiváló műkedvelők egyfelvonást mutattak be. Szerepeltek: Eiman Dóra ifj. Eiman Károly, Figura József, Lakatos Jakab és Kolompár István. Rendezte Eisele István. A zenét Lakatos Jakab és csonoplyai zenekara szolgáltatta. A legközelebbi kulturesztet január 31-én rendezik meg.

Az ökördjárom eltűnésére tett javaslatot a Földbérlokszövetség. A Magyar Földbérlok Országos Szövetsége beadványt intézett a földművelésügyi miniszterhez, hogy az állatok kímélése érdekében szüntessék meg az ökördjárom használatát. A beadvány szerint a járom használata csak évszázados rossz szokás, mert a járom súlya egymaga 35-40 kilóval terheli az állatot. A járom használata folytán az ökrök és igazott tehének évenként és darabonként 30 kilogrammnyi súlyvesztést szenvednek, ami évenként 27 millió kilogramm súlyvesztést jelent az országra nézve.

Fagyott gyümölcsfák metszését ismer-teti a Növényvédelem és Kertészet leg-újabb száma. Cikkeket közöl még az istállótrágya pótlásáról, a hótakaró jelentőségéről, a hadi madárvédelemről, a melegágy kihasználásáról, a szobanövények helyes kezeléséről, a legjobb almafajtákról, az idei borok jellegzetes tulajdonságairól, a faiskolai alanyokról, a zöldséges kert trágyázásáról, a fagyfoltok elleni védekezésről stb. A dusan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VI., Aréna-ut 84 c.) egy alkalommal e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

Az ebéd és vacsora csak úgy jó, ha a hus, felvágott, szalonna és mindennemű hentes-áru

NÉBL JÓZSEF

hentesmestertől való.

Bulgária bevezeti a nagyszabású kutyabőr felhasználást. (MN) A bulgár kereskedelmi miniszterium a bőripari szövetséggel egyetértésben a kutyák nagy tömegben való összevásárlására tesz előkészületeket. A tervezett lépés az ország bőrkészleteinek gyarapításán kívül az élelmiszerekkel, elsősorban pedig a kenyérral való takarékoskodás céljait is szolgálja — Bulgária kutyaaállományát három és fél millióra becsülik és több, mint a felét tartják feleslegesnek.

A brünni és prágai körzetben megszűnt a kivételes állapot. Prágából jelentik: Heydrich rendőrtábornok, helyettes csehországi védnök megszüntette a brünni és prágai körzetben a

300 székely gyermeket helyeznek el a bacsikai iparosoknál. Mint budapesti jelentés közli, a visszatért Székelyföldről eddig 500 gyermeket helyeztek el tanoncként az anyaországi iparosoknál, míg 40 a visszatért Bácskában nyert elhelyezést. A tervek szerint a közeljövőben újabb 300 székelygyermeket adnak oda tanoncnak bacsikai iparosokhoz.

KÖZGAZDASÁG

Háboru és üzlet Európa az amerikai pénzvilág vágyálmaiban

(MN) Ma már világosan áll előttünk a tény: az 1914—18 évi világháborút ugyanazok az emberek idézték fel, akik most ebben a második világháborúban csak új nyereszkesedési lehetőséget látnak.

Akkoriban Wilson elnök volt az, aki mint a Wallstreet mindenekelőtt pedig a Morgan-Bank ház készsége eszközként minden kül- és belpolitikai ténykedésében kizárólag csak ezeknek a köröknek érdekeit tartotta szem előtt.

A Morgan-bankház érdekkörébe tartozó vállalatok száma olyan nagy, hogy felsorolásuk egész könyvet tenne ki. Anna Rochester amerikai írónőnek 1936-ban „Rulers of America” (Amerika uralkodói) címen megjelent könyvében megállapítja, hogy a bankház befolyása nem kevesebb mint 51 bank és biztosítási konszernre és 86 ipari üzemre terjed ki, összesen, mint egy 46 milliárd dollár aktívával. Ez az összes amerikai részvénytársaságok vagyonának mint egy hatodát teszi ki. Azoknak a vállalatoknak figyelembevételével, melyek csak közvetve vannak a Morgan cég befolyásának alávetve, ez a szám 80 milliárd dollárra, a bankháznak az amerikai részvénytársaságok vagyonában való részesedése pedig egy negyedre emelkedik. A bankház és a kebelébe tartozó konszernnek háborus nyeresége olyan óriási, hogy pontos kimutatása teljességgel lehetetlen.

De más vállalatok is hatalmas nyereségeket könyvelhettek el. A Morgan-Guggenheim-csoportba tartozó Utah Copper Company nyeresége például 1917—18-ban a vállalat egész részvénytőkéjének 350 százalékára jutott. A Calumet & Hecla-cég 1.400. számú jelentése szerint a vállalat nyereségei 1917-ben egész tőkéjének 600, 1918-ban pedig újabb 300 százalékának feleltek meg. A Du Pont Company aktívái az 1913 évi 75 millió dollárról 1918 végére 329 millió dollárra emelkedtek, a kifizetésre került osztalékok pedig az eredeti részvénytőke 458 százalékának feleltek meg. A mostani háboru megindulása óta az Angliába irányuló szállítások és az amerikai fegyverkezési program keretében kiadott robbanóanyag-megrendelések a Du Pont céget ismét hatalmas nyereségekhez juttatták. Ebben az összefüggésben különös figyelemre tarthat számot, hogy az ifjabb Franklin Delano Roosevelt, az elnök fia 1937-ben Du Pont Ethelt vette feleségül.

Nem nehéz kitalálni, hogy az idősebb Franklin Delanonak sem kisebb érdeke, hogy az amerikai pénzarisztokrácia és nehézipar ebben a világháborúban is megtalálja számításait, mint annakidején Woodrow Wilsonnak. Ugynevezett kandalló mellett beszélgetéseiben mindenáron a nép egyszerű fiaként szeretné magát ugyan feltüntetni az amerikai „Time” 1941. szeptember 22-én megjelent száma azonban elárulta, hogy mintegy 1 millió dollár készpénzen kívül a Hyde-parkban körülbelül 2.000 holdas fekvőségei is vannak. Ahhoz, hogy Rooseveltet nem annyira új világot, mint inkább új üzleti lehetőségeket akar teremteni, alig férhet kétség.

CSILLAGÁSZATI SZÁMOK

Az Egyesült Államok vezető személyiségeinek nyilatkozataiból nem nehéz felismerni, hogy az amerikai politika leplezetlenül a világhatalmat tüzte ki célul. Azt a pénzügyi hatalmi helyzetet, melyhez a világháboru juttatta, Amerika most korlátlan világhatalommá akarja kiépíteni.

Az az Amerika, mely az első világháboru megindulásakor még két és fél milliárd dollárral tartozott a külföldnek, a háborút már mint 10 milliárd dollár követelésre hivatkozó hitelező állam fejezte be.

Mint D. R. Crissinger, az amerikai kincstár egyik magasrangú tisztviselője a „Review of Economic Statistics” első kötetében „Részvételünk a külföld finanszírozásában” című cikkében megállapította,

az USA külföldi tőkebefektetése 1914-től 1922-ig elérték a 21.850.000.000 dollárt. Ezek a tőkebefektetések természetesen óriási kamatjövedelmeket ontottak az Egyesült Álla-

mok pénztáraiba. Ilyen körülmények között nem lehet csodálni, hogy az amerikai pénzvilág nyíltan beszél a régi, immár elaggot Európa végleges likvidálásáról. Az idevágó nyilatkozatok tömegéből elég Hiram Motherwell 1929-ben „The Imperial Dollar” címen megjelent könyvére hivatkozni. Az író őszintesége egyenesen megdöbbentő. Többek között megállapítja, hogy Európa a szó szoros értelmében nem tudja, hogy az amerikanizmustól vagy a bolsevizmustól kellene-e jobban félnie. A történelem iróniája, hogy azóta a két ideológia szövetkezett egymással Európa ellen.

A világ pénzügyi középpontja már az első világháboru következménye képpen New York-

ba tevődött át, írja továbbá Motherwell, és London csupán mint a világ kereskedelmi központja tudja még magát tartani. Nos Churchill, az Empire csódtömegkezelője, gondoskodott arról, hogy Anglia azóta ezt a pozíciót is elvesztse.

Egy másik helyen az amerikai író fölényesen jelenti ki, hogy nincs messze már az az idő, amikor az USA a világ minden részéről egyelőre még nem is sejtett nagyságu adókat fog évente behajtani.”

„Az európai civilizáció — folytatja Motherwell — feloszloban és ujjáalakulóban van. Ez az ujjáalakulás a hódító amerikanizmus befolyása alatt megy végbe. Az új Európa kialakítását azok a gazdasági erők végzik, melyek már most is amerikai ellenőrzés alatt állanak.”

Az amerikai imperialistának ezek a szavai, amint azóta Rooseveltet és vezérkara tetteivel is igazolta, nem csupán egy felfuvalkodott lélek felelőtlen termékei. Európának fel kell ismerie a veszélyt és egységesen kell vele szembe szállnia.

Dr. F. P. K.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegyztisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Bőr kabátok festését is vállalom!

Adó-tudnivalók

Azok az adózók, akiknek rögzített adójuk van, de jövedelmük az elmúlt évben nagymértékben csökkent, jogosultak január végéig adóalapjukat felmondani. Kötelesek azok az adózók is felmondani adóikat és vallomás beadásával új megállapodást kérni, akiknek múlt évi jövedelméhez viszonyítva 50 százalékkal emelkedett. Ha a felmondási kötelezettségnek az ilyen adózó nem tesz eleget és a kivétési eljárás során megállapítják jövedelmének 50 százalékos emelkedést, bírság címén az adókülönbözet kétszeresét fizettetik meg vele.

Rögzített adójuk azoknak van, akiknek évi tiszta jövedelme nem éri el a tízezer pengőt. Ha jövedelmükben a már említett változások nem következtek be, új vallomást sem kell adniok. Januárban tehát a legfontosabb tudnivaló, hogy az adólap felmondása január 31-ig kötelező. Február 28-ig esedékes az új jövedelmi adóvallomások beadása. Új adóvallomást azok tartoznak adni, akik adóalapjukat január 31-ig felmondták, vagy pedig az érvényben lévő rendelkezések értelmében kötelesek a vallomás megtételére. Ilyenek azok az adózók, akiknek az elmúlt évben keresetük úgy változott, hogy jövedelmi adókötelesek lettek.

Vallomást kötelesek adni mindazok, akik foglalkozásukat változtatták, vagy úgy költöztek el, hogy más adóhatóságok területén folytatják működésüket. A 10.000 pengőn felüli jövedelmük mindenképpen kötelesek új bevallást adni és ugyancsak bevallásra kötelezettek azok is, akiknek vagyonalapja a 200.000 P. fölé emelkedett. Aki bevallási kötelezettségének nem tesz eleget, a kiszabásra kerülő adóalap egy százalékát, ha pedig felhívás ellenére sem ad be vallomást, az adóalap három százalékát fizeti bírság fejében.

(Kamaraj Hiradó)

Szappan tengeri moszathól

(MN) A kiterjedt tengerpartokkal rendelkező országokban, mint például Japánban, Norvégiában, a tengeri moszatok egyre növekvő mértékben kerülnek ipari feldolgozásra. A tengeri algáknak jódtermelésre való felhasználása már régen is szokásban volt. Az újabb kutatások kiderítették, hogy a tengeri moszat ezenkívül a kémiaiilag vagy technikaiag kitűnően hasznosít-

ható anyagok egész sorát tartalmazza, úgy hogy norvég vélemény szerint a tengeri moszat mint keresett kiviteli cikk is hamarosan jelentőségre tehet szert.

A tengeri moszatot négy-öt méter mélységből halásszák ki, megszártják, összesajtoltják és így kerül továbbfeldolgozásra a gyárakba. Itt nagy üstökben elsősorban az algavasat vonják ki belőle, mely alapanyaga a tengervízben is habzó szappannak, de textilanyagok, filmek és kikészítő valamint telítő anyagok előállítására is használható. A tengeri moszatot ezenkívül még takarmányul is lehet hasznosítani. Ipari feldolgozásra annál is inkább érdemesnek mutatkozik, mivel gyakorlatilag ki meríthetetlen mennyiségben áll rendelkezésre.

Közgazdasági hírek

Pécs városa bérbe vette 25 évre Benyovszky Rezső 1000 holdas birtokát, Rátapusztát. A város így akarja megoldani a közellátási nehézségeket. A város határozatát a földművelésügyi miniszter már jóváhagyta.

Svájci-török kereskedelmi tárgyalások, Ankarából jelentik: Svájc és Törökország között a közeljövőben kereskedelmi tárgyalások kezdődnek. A svájci bizottságot a jövőhétre várják Ankarában.

110 spanyol kereskedelmi hajó építés alatt. (MN) Az új év kezdetén a spanyol hajógyárakban 110 hajó van építés alatt összesen több, mint 120.000 tonna ürtartalommal. Ezenkívül a végrehajtás alatt álló spanyol hajóépítőprogramm még öt tartályhajó építését foglalja magában. 55.000 BRT-ürtartalommal. A nagyszabású hajóépítési programm költségei 700 millió pesetára rugnak.

Japánban 1,8 milliárd yen értékű angol s amerikai követelés fagyott be. (MN) A japán pénzügyminisztérium képviselője egy rádióbeszédben megállapította, hogy Japán az ott élő amerikaiak és angolok tulajdonjogát tiszteletben kívánja tartani, ám a két országnak a befagyasztott japán követelésekkel szemben tanúsított eljárása Japánt esetleg ennek a magatartásnak megváltoztatására kényszerítheti. A Japánban zárolt angol-amerikai vagyonok értéke meghaladja az 1,8 milliárd yent, míg az angliai és amerikai japán követelések értéke csak mintegy 900 millió yenne rug.

SPORT

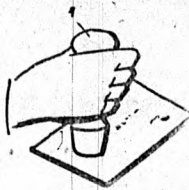
Vasárnap a szabadkai Katolikus Kör asztalitenisz csapata játszik Zomborban

Vasárnap f. hó 25-én d. u. 4 órai kezdettel kerül lejátszásra a zombori gimnázium tornatermében a Szabadkai KÖK—Zombori TK közötti országos bajnoki asztalitenisz mérkőzés. A mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg Zomborban annál is inkább, mivel a Zombori TK éppen vasárnap adta tanujelét nagyszerű formájáról Szegeden. A szabadkai csapat igen tehetséges játékosokból áll és a mérkőzésen nagyon szép meneteket láthat majd a zombori közönség. A Zombori TK csapata szorgalmas edzésekkel készül a vasárnapi mérkőzésre és minden esélye meg van arra hogy újabb szép eredménnyel szaporítsa győzelmi sorozatát. A Zombori TK esetleges győzelme esetén a második helyre kerül.

Szerdán és szombatán tart edzéseket a zombori vívóegylet. A most alakult zombori vívóegylet nagy lendülettel kezdte meg működését. Az egylet működő tagjai számára minden hét szerdáján és szombatján tart edzéseket a gimnázium tornatermében Bánffy diplomás vívómester vezetése mellett. Háromnegyed négytől ötig a tiszték, 5—6 között a hölgyek, 6—7 között a diákok 7 után pedig a szeniorok tartanak edzéseket. Az egylet vezetősége mint értesülünk gondoskodott külön női és férfi öltözőről. Zombor sportkedvelő közönsége nagy érdeklődést mutat a vívósport iránt

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Wann wurde dieser Brief geschrieben? Diese Frau schreibt nie das Datum. Hast du das Kuvert? Ja. Schau die Briefmarke an. Auf der Post stampeln sie das Datum auf.

Ja, so ist es. Den 15-ten, V.-ten Monat, 1941. Und wo wurde der Brief aufgegeben? In Buenos Aires. Brauchst du die Marke? Nein. Dann sei so gut, gib sie mir, ich sammele. Bitte, da hast du. Danke schön. Hebe mir die Marken aus dem Ausland auf.

Mikor irták ezt a levelet? Ez a nő sohasem ír dátumot. Megvan a borítékod? Igen. Nézd meg a bélyeget. A postán rábélyegzik a dátumot. Igen, ugy van. V.-ik hó 15. 1941. És hol adták fel a levelet? Buenos Airesben. Kell neked a bélyeg? Nem. Akkor légy szives, add ide nekem én gyűjtöm. Kérlek, tessék. Köszönöm szépen. Tedd félre nekem a külföldi bélyegeket!

Szószedet

sich erinnern, -te
sich, h. sich -t an
der Verkehr, -s

emlékszik valamire
a forgalom

erhoffen, -te, h. -t
ausnahmsweise
die Druchsache, -en

remélni, elvárni
kivételesen
nyomatvány

Dr. VÉGHNE eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

még tart az újabb tagok jelentkezése Stebler Ernő egyesületi titkárnál.

A BKE jégkorong együttese 4:1 arányú győzelmet aratott a BBTE felett. Budapestről jelentik: A Budapesti Korcsolyázó Egylet jégkorongcsapata bajnoki mérkőzés keretében 4:1 (2:0, 2:1, 0:0) arányú vereséget mért a BBTE együttesére.

Megkezdődött az első háborús ökölvívó Európa-bajnokság. Boroszlóból jelentik:

Szerdán délben ünnepélyes keretek között kezdődött meg az első háborús ökölvívó Európa bajnokság Boroszlón. A bajnokságban 11 nemzet fiai küzdenek az elsőbbségért. Az EB versenyek 25-ig tartanak Magyarország a következő csapattal vesz részt a versenyen: Podányi—Miriszlay, Bogács—Daray, Frigyes—Csapogya, Papp—Vojnovics, Torma—Szentgyörgyi, Csontos—Szalai, Szigeti—Jászai.

(12)

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

Most már csak „volt”... Mert az asszony bűnössége kétségtelen. A sál rojtoszlánya, a koholt távirat, a gyors, szinte menekülésszerű elutazás, mind ezt bizonyítják... Mégis, valahányszor fölvetette magában a kérdést: miért, mi okból tette és mi célja volt vele, nem tudott rá magvarázatot találni. Mi szüksége volt a szoborra? Miért tüntette el? Vagy ha nem ő, ugy miért nyújtott hozzá segédkezet? És kinek? Az bizonyos, hogy anvagi okok semmiesetre sem játszottak közre... Akkor hát miért?... Ugy érezte, hogy megfejtethetlen rejtéllyel áll szemben és a titokzatosság homálya megakadályozza, hogy valaha is tisztán láthasson az ügyben.

Idegzete pattanásig feszült, mintha már fel akarná mondani a szolgálatot... A kétnapos kutatás izgalma teljesen kihozta a sodrából és kizökkentette a nyugalmából a máskor mindig higgadt, nyugodt férfiut. A fölbecsülhetetlen értékű műkincs elvesztése miatt érzett keserűségének most egy másik, amannál is hatalmasabb és lesújtóbb érzés kerekedett fölébe: az, amit az imádott asszony elvesztése váltott ki belőle... Mert hogy elvesztette örökre, az bizonyos. Ezt a tettét semmivel nem lehet menteni, ez többé semmivel jóvá nem tehető; soha nem tudná megbocsátani neki...

Egyszeriben üresnek, céltalannak érezte az életét. És szíve sajnó fájdalomnak bizonyossággal érezte, hogy bármilyen nagy csapás rá érzédes fáradozása legszebb eredményének: Praxitelész épségben feltalált remekművének elvesztése; százzorta fájóbb és égetőbb lelkének az a kín, amit szíve asszonyában való rettenetes csalódása okozott. Hihetetlen és mégis el kell hinnie, hogy hazugság volt csak a szerelem, a hűség, minden. Csak eddig tartott. Pedig amikor oltár elé vezette az athéni angol követ szépség leányát, azt hitte, hogy ez a frigy egy életre szól...

Lelki szemei előtt elvonultak a mult- emlékei: a megismerkedés a követségi fogadáson, a teniszpártik, az autós kirándulás Dionizoszba. Ezen a divatos athénkörnyéki nyaralóhelyen már nem a ruletkerék pörgését figyelte, hanem a nevetőkék szemekben gyönyörködött. Igen: ekkor már elkapta a leány hamvasüde lénvén előmlő bájoság varázsa, hogy azután soha többé ne tudjon szabadulni a szívét megbabonázó és egészen rabuleitő igézet alól...

A mult emlékei kinyíltak sorra... Ujból éri az első csók mámorát... A séták a holdfényes tengerparton és a pendellei márványbánya fölötti narancsligetekben most egy ismert és felejthetetlen szép film jeleneteiként vetülnek lelki szemei elé... A mult emlékei ugy lengik körül a saigószivű lordot, mint egzotikus virágok illata valami ravatalt...

Ravatalt, amelyen a boldogság fekszik lezárt üvegkoporsóban, feltámaszthatatlanul. Kegyetlen végzet!... Igen: a végzet! Ez hajtotta a karjaiba egy napsugaras délutánon és ez rabolta el most a szíverőt, hogy helyén a frissen ásott sir üressége tátongion. legföltettebb kincsétől megraboltnak, legszentebb érzésében megcsufoltnak érezte magát. Erre a fájdalomra nincsen gyógvir, erre a bánatra nincs feledés. A bes, amit a csalfa asszony ütött a szívére, érezte: nem heged be soha!

Kopogtak az ajtón, John lépett be, táviratot hozott. Athénben adták fel, ma délelőtt tizenegy órakor. Arlington föltépte és olvasni kezdte: lord arlington london middlesex stop baj nekuel megerkeztuenk sotp apa jobban stop kimondhataatlan szeretettel koeszoenti egészen az oene marion."

Egy kézmozdulattal összegyűrte a papirost és a sarokba dobta.

— Még táviratot küld! Uzi tovább ezt a játékot! Azt hiszi, hogy semmit sem sejték. Lobogó indulatait vágató iramu járkálásban élte ki. Arcán a harag és megvetés sötét kifejezése ült.

— Kalandornól! — sziszegte. Tekintete a délutáni postájának csomagjából kikandikáló „Le Messenger d'Athènes” friss példányára tévedett. Kitergette a francian nyelvű athéni lapot. Az előtte való napi szám volt. Átlapozta és gyorsan átfutotta a főbb címeiket. Az utolsó oldalon, a „Dernières Nouvelles” rovatában öles cím ötlött a szemébe. „Lady Arlington és M. Clark Athénben. Fővárosunk nemzetközi társasági életének két közismert és közszeretett álló tagja: lady Arlington és Mr. Clark, — mint lapzártakor értesültünk, — ma délután repülőgépen Athénbe érkeztek. Velük jött Mlle. Dolly Lindsay is. Arlington lordnak, az európai hírű hellénista kutatónak fellesége tudvalevőleg M. Lindsaynak, az athéni angol követnek a leánya, Mlle. Dolly pedig a testvérhuga. Az a körülmény, hogy ugyanazon a re-

pülőgépen érkezett meg Londonból M. Robert Clark is, arra enged következtetni, hogy nem egyszerű családi látogatásról van szó csupán, hanem valamely tudományos cél áll az utazás hátterében. M. Clark ugyanis, mint ismeretes, a tudós lord kutatótársa, akivel együtt folytatta a legutóbbi nagyjelentőségű ásatásokat is. Az érkezőket a repülőtéren maga M. Lindsay fogadta, akivel azonnal autóba ültek és a követségre hajtottak. Érdeklődünk a követségen az utazás célja felől, azonban minden felvilágosítás elől elzárkóztak és csupán annyit közöltek, hogy a vendégek pár nap mulva tovább fognak utazni."

Folytatása következik.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára a Sajtókamara által megállapított, a Miniszterelnökség által jóváhagyott és december 1-én életbelépett tarifa szerint szavanként 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelíges hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbélyegzett jelíges leveleket továbbítunk. — Kérdezőkódésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Fűszerüzlet forgalmas helyen, áruval és berendezéssel eladó. Ugyanott egy üzlethez kiadó, alkalmas irodának is. Bővebbet: Siági Imre, Rákóczi ut 48 szám. a-1169-f

Megvételre keresek iókarban lévő szőlőprést, kisebb méretűt. Ajánlatot ármegjelöléssel: L. M. Csonoplya, Szilágyi ut 33. a-1171

Eladó alighasznált borókafehér, cseresznyeszínű szekrény, ág, éjjeliszekrény, asztal, etazsér, három karosszék. Zombor, Könyves Kálmán 87. a-1173-f

Mohol nagyközség központjában a Balkán féle hangos mozi teljes berendezéssel haláleset miatt sürgősen eladó. Közelebbi felvilágosítást a helyszínen, a bacsmentiváni Cikta üzletben és a „Délvidék” kiadóhivatalában adnak. a-1165

Eladó jutányosan Scherer Mariskánál Zephir kályha, kausch, ebédlők, zongorák, Pallas lexikon, modern konvhakredencek, győnyörű, elefántbórból készült írómappa. a-1172

Telefonszámunk 2—07.

Eladó egy kisebb lakóház, szép gyümölcsös-lugasok és disznóhizlaldával. Megtekinthető: Toldi Miklós utca 12. Bővebbet: Sanghai vendéglőben. a-1174-f